

Financijska izvješća za godinu koja se završava na dan 31. prosinca 2024. i Izvješće neovisnog revizora

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

KAZALO

Izvješće neovisnog revizora	3
Izvješće o ukupnom rezultatu za razdoblje 01. 01. 2024. – 31. 12. 2024. godine	7
Izvješće o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2024. godine	8
Izvješće o tijekovima gotovine za razdoblje 01. 01. 2024. – 31. 12. 2024. godine	9
Izvješće o promjenama na kapitalu za razdoblje 01. 01. 2024. – 31. 12. 2024. godine.....	10
1. Osnovni podatci o Društvu	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvješća.....	13
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	14
4. Značajne računovodstvene procjene i prepostavke	22
5. Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu	23
6. Ostali prihodi i dobitci.....	23
7. Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	24
8. Troškovi amortizacije	24
9. Troškovi primljenih usluga.....	24
10. Finansijski prihodi i rashodi.....	25
11. Porez na dobit.....	25
12. Nekretnine, postrojenja i oprema	26
13. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	27
14. Nematerijalna imovina	27
15. Ostala imovina i potraživanja	28
16. Novac i novčani ekvivalenti.....	28
17. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	29
18. Kapital.....	30
19. Obveze po dugoročnim kreditima	31
20. Obveze po izdanim dužničkim instrumentima	35
21. Odgođeni prihod	35
22. Ostale dugoročne obveze	36
23. Obveze prema dobavljačima.....	36
24. Obveze po kratkoročnim kreditima.....	36
25. Ostale kratkoročne obveze i razgraničenja	37
26. Izvanbilančna evidencija	37
27. Potencijalne i preuzete obveze	37
28. Potencijalna imovina	39
29. Finansijski instrumenti.....	39
30. Transakcije s povezanim pravnim osobama	40
31. Primanja organa upravljanja	41
32. Događaji nakon datuma izvješćivanja	41
33. Odobrenje finansijskih izvješća	42

Izvješće neovisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/I/V
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Osnivačima i Upravi JP Autocese FBiH d.o.o. Mostar

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvješća JP Autocese FBiH d.o.o. Mostar (u dalnjem tekstu „Društvo“), koji obuhvaćaju izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2024. godine, izvješće o ukupnom rezultatu, izvješće o promjenama na kapitalu i izvješće o novčanim tijekovima za tada završenu godinu te napomene uz finansijska izvješća za godinu koja se završava na navedeni datum, koje uključuju i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priložena finansijska izvješća istinito i fer prikazuju u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2024. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tijekove za tada završenu godinu sukladno zakonskom okviru finansijskog izvještavanja primjenjivom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju sukladno Međunarodnim revizijskim standardima (MrevS). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljno su opisane u našem izvješću u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća. Neovisni smo u odnosu na Društvo sukladno Kodeksu etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti sukladno IESBA Kodeksu. Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Kao što je obznanjeno u Napomeni 2 uz priložena finansijska izvješća, Društvo je finansijska izvješća sastavilo po načelu stalnosti poslovanja. Sukladno navedenom, skrećemo pozornost na činjenicu da su na dan 31. prosinca 2024. godine tekuće obveze Društva veće od tekuće imovine za iznos od 403.195 tisuća KM.

Nadalje, u Napomeni 32 uz priložena finansijska izvješća objelodanjeno je da u Društvo u travnju 2025. godine potpisalo 17 ugovora sa Federalnim ministarstvom financija kojim su obveze po međunarodnim kreditima za glavnici, kamatu i taksu koje su dospijele tokom 2024. godine reprogramirane, vrijednost reprogramiranih obveza iznosi 175.306 tisuća KM. Navedeni reprogrami obveza pozitivno utječu na gore navedeni omjer tekuće imovine i tekućih obveza.

Najvažniji izvor financiranja Društva su akcize na gorivo u iznosu od 0,20 KM/l, a za prikupljanje sredstava zadužena je Uprava za neizravno oporezivanje BiH. Posljednja raspodjela akcize po poravnanju je obavljen 2017. godine. Prema procjeni Društva, sredstva koja bi mu pripala po osnovu raspodjele akciza po poravnanju na dan 31. prosinca 2024. godine iznose cca. 163 milijuna KM.

Uprava Društva smatra da poduzima sve potrebne mjere vezane za kontinuirano poslovanje i da je stoga primjena načela stalnosti poslovanja validno primjenjena u pripremi ovih finansijskih izvješća u danim okolnostima.

Naše mišljenje nije modificirano sukladno ovom pitanju.

Isticanje pitanja

1. Kao što je obznanjeno u Napomeni 27 uz priložena finansijska izvješća, na dan 31. prosinca 2024. godine protiv Društva se vode sporovi u ukupnom iznosu od 31.019 tisuća KM, od čega su sporovi za eksproprijaciju iskazani u iznosu od 1.492 tisuća KM, odnosno arbitražni postupak u iznosu od 18.316 tisuća KM. Na dan 31. prosinca 2024. godine Društvo ima iskazana rezerviranja za sudske sporove u iznosu od 4.801 tisuća KM. Za sudske sporove po osnovi eksproprijacije i arbitražnog postupka nije obavljano rezerviranje na dan 31. prosinca 2024. godine, s obzirom na to da potencijalni gubitak sudskog spora neće predstavljati rashod Društva, već povećanje imovine, uz odljev sredstava.

Nadalje, tijekom 2016. godine Društvu su, kontrolom Porezne uprave FBiH, obračunate dodatno utvrđene obveze po osnovi poreza na dobit za razdoblje 2011. – 2015. godina, poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti, te zateznih kamata (porez na dobit u iznosu od 33.394 tisuća KM i zatezne kamate u iznosu od 11.865 tisuća KM). Društvo osporava sve dodatno utvrđene obveze, te je tijekom 2019. godine uputilo Vladi FBiH zahtjev za izvanredno ukidanje rješenja Federalnog ministarstva financija i Porezne uprave FBiH. Prema navedenom zahtjevu Vlada se nije očitovala.

Tijekom 2023. godine, Županijski sud je poništio osporeno rješenje te je predmet vraćen na ponovni postupak. Proveden je ponovni postupak i dostavljeno Rješenje potvrđuje navode iz prvostupanjskog rješenja iz 2016. godine, te je utvrđena obveza u iznosu od 45.415 tisuća KM. Društvo je izjavilo žalbu i do datuma sačinjavanja finansijskih izvješća nije primljen odgovor od nadležnih organa.

Naše mišljenje nije modificirano sukladno ovom pitanju.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, prema našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvješća tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvješća kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnja finansijska izvješća i naše revizorsko izvješće. Naše mišljenje o finansijskim izvješćima ne obuhvaća ostale informacije i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvješća, naša je odgovornost da pročitamo gore navedene ostale informacije, i u provedbi razmotrimo jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvješćima ili našim saznanjima stečenim u reviziji, ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako temeljem posla koji smo obavili na ostalim informacijama zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da objavimo tu činjenicu. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno zakonskom okviru finansijskog izvještavanja primjenjivom u Federaciji Bosne i Hercegovine i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu i sastavljanje finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvješća, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvješćivanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorovo izvješće koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija sukladno Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utječu na ekonomске odluke korisnika donesene temeljem tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reagiranje na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola;
- stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrol Društva;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenošći korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem revizorskem izvješću na povezane objave u finansijskim izvješćima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvješća. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

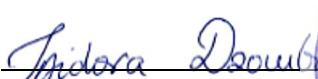
- ocjenjujemo ukupno prezentiranje, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentiranje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za, uz ostala pitanja, upravljanje planiranim obujmom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Uz pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprječava njihovo objavljivanje ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovo izvješće neovisnog revizora je Vedrana Knežević.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 14. svibnja 2025. godine

Isidora Džombić
Managing Partner - Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Grant Thornton
d.o.o.
Banja Luka

Vedrana Knežević
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Izvješće o ukupnom rezultatu za razdoblje 01. 01. 2024. – 31. 12. 2024. godine

Bilančne pozicije	Napomene	2024. u 000 KM	2023. u 000 KM
Prihodi			
Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu	5	54.223	49.101
Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na inozemnom tržištu		3	4
Dobitci od dugoročne nefinansijske imovine		10	-
Prihodi od ukidanja rezerviranja		-	5.665
Viškovi i ostala pozitivna usuglašavanja zaliha		-	2
Finansijski prihodi	10	802	7.773
Ostali prihodi i dobitci	6	120.869	88.890
		175.907	151.435
Rashodi			
Nabavna vrijednost prodane robe		690	476
Troškovi sirovina i materijala		1.241	656
Troškovi energije i goriva		2.615	2.278
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	7	27.021	23.762
Troškovi amortizacije	8	44.507	43.021
Troškovi primljenih usluga	9	18.146	14.761
Ostali poslovni rashodi i troškovi		1.945	1.993
Gubitci od dugoročne nefinansijske imovine		-	45
Gubitci od finansijske imovine		-	7
Troškovi rezerviranja		2.822	-
Manjkovi i ostala negativna usuglašavanja zaliha		67	40
Finansijski rashodi	10	61.669	39.264
Ostali rashodi i gubitci		45	4.848
		160.768	131.151
Dobit iz redovitog poslovanja prije oporezivanja			
Tekući porez na dobit	11	-	-
DOBIT RAZDOBLJA		15.139	20.284

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Finansijska izvješća odobrila je i potpisala Uprava Društva, dana 26. veljače 2025. godine.

Potpisano u ime Društva:

Osoba ovlaštena za zastupanje

Osoba s licencom

Izvješće o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2024. godine

Bilančne pozicije	Napomene	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja, oprema	12	4.272.921	3.680.309
Avansi za nekretnine, postrojena i opremu	13	79.287	104.910
Imovina s pravom korištenja		1.371	1.972
Nematerijalna imovina	14	118.950	103.882
Ostala imovina i potraživanja	15	20.108	20.014
Ukupno dugoročna imovina		4.492.637	3.911.087
Zalihe		1.132	971
Potraživanja od kupaca		156	57
Novac i novčani ekvivalenti	16	15.051	5.734
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	17	146.615	144.082
Ukupno kratkoročna imovina		162.954	150.844
UKUPNO IMOVINA		4.655.591	4.061.931
Izvanbilančna evidencija	26	517.230	335.234
UKUPNO IMOVINA I IZVANBILANČNA EVIDENCIJA		5.172.821	4.397.165
Kapital i rezerve	18		
Vlasnički kapital		2	2
Ostali oblici vlasničkog kapitala		422.561	422.561
Neraspoređena dobit ranijih razdoblja		163.190	142.906
Neraspoređena dobit izvještajnog razdoblja		15.139	20.284
Ukupno kapital i rezerve		600.892	585.753
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	19	1.937.990	1.815.525
Obveze po izdanim dužničkim instrumentima	20	18.096	18.096
Obveze po osnovi najmova		830	1.434
Ostale dugoročne finansijske obveze		1.722	1.722
Odgodeni prihod	21	1.497.439	1.241.434
Rezerviranja		5.967	4.477
Ostale dugoročne obveze	22	26.506	10.627
Ukupno dugoročne obveze		3.488.550	3.093.315
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima	23	102.834	134.316
Obveze po kratkoročnim kreditima	24	387.934	207.121
Obveze po osnovi najmova		604	570
Kamate po izdanim dužničkim instrumentima		160	-
Ostale kratkoročne finansijske obveze		713	180
Odgodeni prihod		3.355	2.668
Ostale kratkoročne obveze i razgraničenja	25	70.549	38.008
Ukupno kratkoročne obveze		566.149	382.863
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		4.655.591	4.061.931
Izvanbilančna evidencija	26	517.230	335.234
UKUPNO KAPITAL, OBVEZE I IZVANBILANČNA EVIDENCIJA		5.172.821	4.397.165

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Izvješće o tijekovima gotovine za razdoblje 01. 01. 2024. – 31. 12. 2024. godine

	2024. u 000 KM	2023. u 000 KM
GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Priljevi od kupaca	15.194	16.596
Odljevi po osnovi plaćanja zaposlenima	(23.806)	(20.966)
Odljevi po osnovi plaćanja dobavljačima	(25.650)	(24.977)
Odljevi po osnovi ostalih troškova	(4.282)	(3.710)
Ostali priljevi iz poslovnih aktivnosti	342.720	347.610
Neto gotovinski tok koji je generiran/(korišten) u poslovnim aktivnostima	304.177	314.553
GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Odljevi po osnovi kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(667.501)	(590.886)
Priljevi po osnovi prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	31	-
Odljevi po osnovi kupovine nematerijalne imovine	(17.673)	(29.110)
Neto gotovinski tok koji je generiran/(korišten) u ulagačkim aktivnostima	(685.143)	(619.996)
GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		
Priljevi od uzetih kredita	286.671	316.898
Otplata glavnice uzetih kredita	(70.515)	(63.518)
Otplata kamate po uzetim kreditima	(7.722)	(4.736)
Ostali priljevi iz finansijskih aktivnosti	182.523	44.489
Ostali odljevi iz finansijskih aktivnosti	(674)	(540)
Neto gotovinski tok koji je generiran/(korišten) u finansijskim aktivnostima	390.283	292.593
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE	9.317	(12.850)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG RAZDOBLJA	5.734	18.584
Efekti promjene deviznih tečajeva gotovine	-	-
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG RAZDOBLJA	15.051	5.734

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Izvješće o promjenama na kapitalu za razdoblje 01. 01. 2024.
– 31. 12. 2024. godine**

				u 000 KM
	Osnovni kapital	Ostali oblici vlasničkog kapital	Akumulirana neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. 12. 2022. godine	2	422.561	142.906	565.469
Dobit za razdoblje	-	-	20.284	20.284
Stanje na dan 31. 12. 2023. godine	2	422.561	163.190	585.753
Dobit za razdoblje	-	-	15.139	15.139
Stanje na dan 31. 12. 2024. godine	2	422.561	178.329	600.892

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

1. Osnovni podatci o Društvu

Javno poduzeće Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar (u dalnjem tekstu "Društvo") registrirano je kod Općinskog suda u Mostaru 28. listopada 2010. godine, temeljem Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, kojim su Društvu dane na upravljanje, građenje, rekonstruiranje, održavanje i zaštitu autoceste i brze ceste u Federaciji BiH.

Do datuma osnivanja Društva, aktivnosti na upravljanju mrežom autocesta i brzih cesta u Federaciji BiH obavljala je Federalna direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta. Sukladno Rješenju Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, broj: 01-27-2462-1/10 od 5. siječnja 2011. godine, imenovano je Povjerenstvo za primopredaju/razduživanje dokumentacije iz radnih odnosa, finansijskih i općih poslova između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Federalne direkcije za upravljanje, izgradnju i održavanje autocesta. Navedeno Povjerenstvo je utvrdilo stvarno stanje imovine, obveza i potraživanja Federalne direkcije na dan 31. prosinca 2010. godine. Na dan 1. siječnja 2011. godine izvršen je prijenos sredstava i obveza Federalne direkcije na Društvo.

Osnovna djelatnost Društva je upravljanje, građenje, rekonstruiranje, održavanje i zaštita autocesta i brzih cesta. Prema članku 16. Zakona o cestama Federacije BiH predmet poslovanja Javnog poduzeća Autoceste Federacije BiH je obavljanje djelatnosti:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvitka, održavanja, zaštite, rekonstruiranja, izgradnje, obnove cesta i objekata na cestama kao i izvješća o realiziranju tih planova i programa;
- poslovi održavanja i zaštite;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstruiranje i održavanje na cestama i objektima;
- predlaganje finansijskih planova i unaprjeđenja načina ubiranja sredstava za potrebe cesta;
- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- ustupanje radova na rekonstruiranju, izgradnji, obnovi i održavanju cesta;
- priprema i praćenje realiziranja programa mjera i aktivnosti za unaprjeđenje sigurnosti prometa na cestama kojim upravlja;
- priprema podloga za dodjelu koncesija i osiguranje stručno-tehničkog nadzora;
- organiziranje sustava naplate cestarine;
- prikupljanje podataka i informiranje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoliša;
- organiziranje i pružanje usluga korisnicima autocesta i brzih cesta;
- ostale djelatnosti sadržane u spisu o osnivanju Autocesta FBiH.

Sukladno navedenom Zakonu, finansijska sredstva za obavljanje osnovne djelatnosti osiguravaju se iz javnih prihoda, kredita i donacija/grantova.

Organi upravljanja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Skupštinu Društva čini osnivač i vlasnik Društva: Vlada Federacije zastupana po resornom ministarstvu, odnosno punomoćniku, sukladno Zakonu o cestama Federacije Bosne i Hercegovine.

Nadzorni odbor čine predsjednik i četiri člana. Odlukom Skupštine Društva, broj: 1.1-197/24 od 08. 01. 2024. godine, imenovan je Nadzorni odbor, na mandat od 3 mjeseca:

Alen Tucaković, v.d. predsjednika

Marija Buntić, v.d. člana

Alen Sejdinović, v.d. člana

Ćamil Ganibegović, v.d. člana

Ante Vrdoljak, v.d. člana.

Odlukom Skupštine Društva broj: 1.1-4897-1/24 od 20. 05. 2024. godine, članovima Nadzornog odbora je produžen mandat na dodatna tri mjeseca.

Odlukom Skupštine Društva broj: 1.1-8540/24 od 02. 09. 2024. godine imenovan je Nadzorni odbor, na mandat od 4 godine:

Alen Tucaković, predsjednik

Marija Buntić, član

Mirjana Vučić, član

Ćamil Ganibegović, član

Alen Sejdinović, član.

Odlukom Nadzornog odbora Društva, broj: NO 1.01-4336-3/23 od 26. 05. 2023. godine, imenovana je Uprava, na mandat od 12 mjeseci, počevši od 26. 05. 2023. godine:

Denis Lasić, v.d. direktora

Kristijan Milas, v.d. izvršnog direktora za ekonomsko-finansijske poslove

Asmir Dževlan, v.d. izvršnog direktora za projektiranje i građenje

Mirko Rogić, v.d. izvršnog direktora za upravljanje i održavanje

Mirnesa Agić, v.d. izvršnog direktora za opće, pravne i kadrovske i poslove.

Odlukom Nadzornog odbora Društva broj: NO 1.01-897-8/24 od 14. 08. 2024. godine imenovana je Uprava, na mandat od 4 godine:

Denis Lasić, direktor

Kristijan Milas, izvršni direktor za ekonomsko – finansijske poslove

Asmir Dževlan, izvršni direktor za projektiranje i građenje

Mirko Rogić, izvršni direktor za upravljanje i održavanje

Mirnesa Agić, izvršni direktor za opće, pravne i kadrovske i poslove.

Odlukom Skupštine Društva, broj: 1.1.-6695-4/23 od 11. 08. 2023. godine, imenovani su članovi Odbora za reviziju, čiji mandat traje četiri godine počevši od 11. 08. 2023. godine:

Enes Baljić, predsjednik

Nina Džidić, član

Ivana Bušić, član.

Na dan 31. prosinca 2024. godine Društvo je zapošljavalo 559 zaposlenika (31. prosinca 2023. 502 zaposlenika).

Sjedište Društva je u Mostaru, Ulica Adema Buća 20.

2. Osnove za sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvješća

Izjava o usuglašenosti

Finansijska izvješća su pripremljena sukladno zakonskom okviru finansijskog izvještavanja primjenjivom u Federaciji Bosne i Hercegovine. Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) i propise iz oblasti računovodstva i revizije koji se primjenjuju u FBiH za finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2024. godine, odnosno MRS i MSFI koji su prevedeni i objavljeni na zvaničnoj internet stranici Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika FBiH.

Osnove za prezentiranje finansijskih izvješća

Finansijska izvješća obuhvaćaju: Izvješće o finansijskom položaju na kraju razdoblja (bilanca stanja), Izvješće o ukupnom rezultatu za razdoblje (bilanca uspjeha), Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o promjenama u kapitalu i računovodstvene politike i zabilješke.

Finansijska izvješća su sastavljena po načelu povijesnog troška.

Finansijska izvješća prezentirana su u konvertibilnim markama (KM), s obzirom na to da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društву. Konvertibilna marka je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Društvo je kao usporedne podatke prikazalo bilancu uspjeha, izvješće o promjenama na kapitalu i bilancu tijekova gotovine kao i bilancu stanja na dan 31. prosinca 2023. godine.

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje:

- Klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili kao dugoročnih (izmjene i dopune MRS 1);
- Dugoročne obveze kod sporazuma (izmjene i dopune MRS 1);
- Obveza temeljem najma kod prodaje i povratnog najma (izmjene i dopune MSFI 16);
- Aranžmani financiranja od strane dobavljača (izmjene i dopune MRS 7 i MSFI 7).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvješćima Društva.

Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su izdani, a nisu još u primjeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvješća, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- Nedostatak zamjenjivosti (izmjene i dopune MRS 21), od 1. siječnja 2025. godine;
- Izmjene klasifikacije i mjerena finansijskih instrumenata (izmjene i dopune MSFI 9 i MSFI 7), od 1. siječnja 2026. godine;
- Godišnja poboljšanja MSFI računovodstvenih standarda – Izdanje 11, od 1. siječnja 2026. godine;
- Ugovori koji se odnose na električnu energiju ovisnu o prirodi (izmjene i dopune MSFI 9 i MSFI 7), od 1. siječnja 2026. godine;
- MSFI 18 - Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvješćima, od 1. siječnja 2027. godine;
- MSFI 19 - Podružnice bez javne odgovornosti: Objelodanjivanja, od 1. siječnja 2027. godine.

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan utjecaj na finansijska izvješća Društva u razdoblju inicijalne primjene.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijska izvješća Društva sastavljaju se pod pretpostavkom stalnosti (neograničenosti) poslovanja koja podrazumijeva nastavak poslovanja Društva i u doglednoj budućnosti. Pretpostavka stalnosti (neograničenosti) poslovanja podrazumijeva da Društvo nema namjeru ni potrebu likvidirati ili značajno smanjiti obim svog poslovanja.

Imajući u vidu činjenicu da je subjekt u tekućem i prethodnim razdobljima poslova profitabilno i imao neometan pristup finansijskim resursima, onda se sukladno općeprihvaćenim računovodstvenim standardima i načelima može, bez detaljne analize, zaključiti da je primjerena i odgovarajuća računovodstvena pretpostavka stalnosti i vremenske neograničenosti poslovanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi

Društvo treba priznati prihod ukoliko je vjerojatno da će buduće ekonomski koristi vezane za tu stavku pritjecati u Društvo, te da ta stavka ima utvrdiju cijenu ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti.

Društvo treba prihode u pravilu mjeriti (vrjednovati) po fer vrijednosti primljene ili potraživane naknade, ukoliko drugačije nije propisano mjerodavnim MSFI/MRS.

Prihodi od pružanja usluga za korištenje autocesta i/ili prodaje robe i/ili proizvoda koji proizlaze iz ugovora s kupcima priznaju se prema načelu nastanka događaja u onom razdoblju na koji se i odnose i uz primjenu pravila sukladno MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima.

Društvo treba priznati prihod kako bi prikazao prijenos obećanih dobara ili usluga kupcu u iznosu koji odražava naknadu koju subjekt očekuje naplatiti za dobra ili usluge.

Prihodi od trošarina (akciza) iz članka 88. stavak 2. Zakona o cestama FBiH priznaju se u bilanci uspjeha na sustavnom temelju, tijekom razdoblja u kojima Društvo povezane troškove, za čije pokriće je trošarina (akcize) namijenjena, priznaje kao rashode.

Ostali primitci (po osnovi javnih prihoda) iz članka 88. Zakona o cestama FBiH priznaju se na sustavnoj osnovi u onom razdoblju na koji se i odnose i u kojem su nastali i troškovi za čije pokriće su ti javni prihodi i namijenjeni.

Društvo treba priznati prihode od najmova (poslovnih) na pravolinjskoj osnovi tijekom razdoblja trajanja najma, u onom razdoblju na koji se i odnose.

Rashodi

Priznavanje rashoda pojavljuje se istodobno s priznavanjem obveza ili smanjenja sredstava.

Društvo treba priznati i u izravnom sučeljavanju s povezanim prihodima, a koji proistječu iz istih transakcija i drugih događaja.

Kada se očekuje da će se ekonomske koristi ostvarivati u nekoliko obračunskih razdoblja, rashodi se priznaju temeljem sustavnog rasporeda (kao što je amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine).

Gubitci su stavke koje udovoljavaju definiciji rashoda, ali ne moraju proisteći iz redovitih aktivnosti. Gubitci su najčešće smanjenje ekonomskih koristi i smanjenja vrijednosti imovine. Gubicima se smatraju oni koji su proistekli iz katastrofa kao što je potres, poplava, kao i oni koji su proistekli iz prodaje dugoročne imovine.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe su kamate i drugi troškovi koje subjekt ima u vezi s pozajmljivanjem sredstava. Kvalificirano sredstvo je neka imovina kojoj je potrebno značajno vremensko razdoblje da bi bila spremna za namjeravanu uporabu ili prodaju. Pod značajnim vremenskim razdobljem podrazumijeva se razdoblje dulje od 12 mjeseci.

Društvo treba kapitalizirati troškove posudbe kao dio troška nabave tog sredstva koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva, kada je vjerojatno da će to rezultirati pritjecanjem budućih ekonomskih koristi u subjekt i kada se troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Društvo treba obustaviti kapitaliziranje troškova posudbe za vrijeme dužih razdoblja u kojima je obustavljen aktivan razvitak kvalificiranog sredstva.

Društvo treba prestati kapitalizirati troškove posudbe kada su završene sve aktivnosti neophodne da se kvalificirano sredstvo pripremi za namjeravanu uporabu ili prodaju.

Društvo treba ostale troškove posudbe priznati kao rashod razdoblja u kojem su nastali i na koji se odnose.

Tečajne razlike

Kod početnog priznavanja, Društvo treba priznati transakcije u inozemnoj valuti u funkcionalnoj valuti, tako što se na iznos u stranoj valuti primjenjuje promptni devizni tečaj funkcionalne i inozemne valute, važeći na datum transakcije.

Tečajne razlike proizašle iz izmirivanja monetarnih stavki ili iz prevođenja monetarnih stavki po tečajevima različitim od onih po kojima su bile početno priznate tijekom razdoblja ili prikazane u prošlim finansijskim izvješćima, trebaju se priznati u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju.

Primanja zaposlenih

Primanja zaposlenih su svi oblici naknada koje Društvo daje u zamjenu za usluge koje pružaju zaposleni ili za prekid radnog odnosa.

Kratkoročna primanja zaposlenih, ako se očekuje da će biti u cijelosti izmirena u roku od dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog razdoblja na kraju godine u kojem zaposlenici obavljaju odgovarajući rad, kao što su:

- a) nadnice, plaće i doprinosi za socijalno osiguranje (mirovinsko-invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti);
- b) naknade za korištenje godišnjeg odmora i naknade za vrijeme bolovanja;
- c) sudjelovanja u raspodjeli dobiti i bonusi; i
- d) nenovčana primanja (kao što je zdravstvena njega, korištenje stana, vozila i besplatne ili subvencionirane robe ili usluge) za trenutačno zaposlene.

Troškovi primanja zaposlenih trebaju se priznati u razdoblju u kojem je Društvo primilo usluge od zaposlenika, a ne u razdoblju isplate ili obveze za isplatom.

Kratkoročna primanja zaposlenih (plativa u roku od dvanaest mjeseci) trebaju se priznati kao rashod u razdoblju u kojem zaposlenik pruža uslugu, osim u slučaju da se nekim drugim MSFI-jem zahtijeva ili dopušta da se primanja priznaju u trošak imovine.

Obveze temeljem neisplaćenih primanja treba mjeriti (vrjednovati) u nediskontiranom iznosu.

Oporezivanje

Porez na dobit

Prema članku 94. Zakona o cestama, Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi stjecanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja temeljem Plana i programa rada koji je odobrila Federacija BiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda Društva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Porez na dodanu vrijednost

Zakonom o porezu na dodanu vrijednost uvedena je obveza i reguliran sustav plaćanja poreza na dodanu vrijednost na teritoriji Bosne i Hercegovine počevši od 1. siječnja 2006. godine. Propisana stopa poreza na dodanu vrijednost iznosi 17%. Temeljem Uvjerenja Uprave za neizravno oporezivanje, broj 04/1-17/1-UPJR/1-2839-2/15 od 22. travnja 2015. godine, JP Autoceste FBiH d.o.o. je obveznik poreza na dodanu vrijednost počev od 1. travnja 2015. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna imovina:

- (a) koja se drži radi korištenja u proizvodnji ili isporuci roba ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili za administrativne svrhe, i
- (b) za koju se očekuje da će se koristiti duže od jednog razdoblja.

Društvo treba početno priznati nekretnine, postrojenja i opremu u bilanci stanja po trošku nabave. Troškove nabave nekretnina, postrojenja i opreme čine ukupni troškovi kupnje koje sadrže kupovnu cijenu, uvozne carine, izravne troškove koji se pripisuju pribavljanju imovine (priprema gradilišta, troškovi isporuke, prijenosa i sl.) i druge troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u namjeravano radno stanje, umanjeno za eventualne popuste i rabate. U troškove nabave nekretnina, postrojenja i opreme treba uključiti i nepovratne poreze na promet.

Za predmete nekretnina, postrojenja i opreme izrađene u vlastitoj režiji utvrđuju se njihovi troškovi nabave u visini cijene proizvodnje na dan nastanka poslovnog događaja, uz uvjet da ona ne prelazi neto tržišnu vrijednost.

Izdatci kojima se zamjenjuju sastavni dijelovi u redovitim vremenskim razmacima, izdatci potrebni radi produženja vremenskih razmaka zamjene, izdatci kojima se povećava kapacitet, vijek trajanja ili znatno poboljšava kvaliteta proizvoda ili smanjuju dosadašnji troškovi proizvodnje, trebaju se priznati u trošak nabave stalne materijalne imovine. Prigodom zamjene važnijih sastavnih dijelova nekretnina, postrojenja i opreme takvi dijelovi se iskazuju kao posebna stavka imovina. Zamijenjeni dijelovi trebaju se prestati priznavati. Sastavni dijelovi nekog sredstva s različitim zakonitostima ostvarivanja koristi, trebaju se amortizirati odvojeno.

Troškovi tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme trebaju se priznati u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali. Takvi troškovi prvenstveno su troškovi kojima se osigurava radna funkcionalnost i ispravnost stavki stalne materijalne imovine.

Društvo treba priznati izdatke po osnovi rekonstruiranja i saniranja (rehabilitiranja) cesta u trošak nabave cesta. Prigodom rekonstruiranja i saniranja (rehabilitiranja) cesta takva ulaganja se iskazuju kao posebna stavka imovine. Zamijenjeni dijelovi (uslijed rekonstruiranja i rehabilitiranja) trebaju se prestati priznavati. Pod rekonstruiranjem cesta smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojim se mijenja njezina osnovna karakteristika s ciljem povećanja kapaciteta ceste i razine usluga. Pod saniranjem (rehabilitiranjem) cesta podrazumijevaju se radovi kojima se poboljšava sigurnost sudionika u prometu i održavanje projektiranog stanja cesta.

Društvo treba priznati izdatke po osnovi održavanja cesta (autocesta i brzih cesta) u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali. Održavanje cesta obuhvaća izvođenje radova kojima se osigurava nesmetan i siguran promet i očuvanje projektiranog stanja ceste.

Amortizacija je sustavni raspored amortiziranog iznosa imovine tijekom očekivanog korisnog vijeka uporabe. Amortizirani iznos je trošak imovine ili drugi iznos koji zamjenjuje taj trošak. Amortizirani iznos treba umanjiti za iznos procjene preostale (rezidualne) vrijednosti ukoliko se radi o značajnom iznosu. Vijek uporabe procjenjuje se u vrijeme nabave sredstva iz skupine nekretnina, postrojenja i opreme. Vijek uporabe utvrđuje se na temelju: očekivane uporabe sredstava u poduzeću (očekivani kapacitet ili fizički učinak), očekivanog trošenja (broj smjena, program popravaka), tehničkog starenja (promjene u potražnji za proizvodom ili uslugom), zakonskih i sličnih ograničenja povezanih s korištenjem sredstava. Ostatak vrijednosti i očekivani korisni vijek uporabe imovine treba se preispitati barem jednom na kraju svake finansijske godine te se, ako se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene prikazuju kao promjena računovodstvenih procjena sukladno MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Amortizaciji ne podliježu zemljište i šume kao prirodna bogatstva, donji stroj autoceste i/ili brze ceste, primarno konstruiranje tunela na autocesti i/ili brzih cesti, nematerijalna imovina s neodređenim vijekom uporabe, stalna sredstva u pripremi sve do aktiviranja ili početka uporabe, predujmovi za nabavu stalnih sredstava, muzejske vrijednosti i umjetnička djela (slike, djela kiparstva, predmeti arhivske i povjesne vrijednosti), knjige (trajne vrijednosti) i druga knjižnična građa u knjižnicama.

Pri amortizaciji nekretnina, postrojenja i opreme Društvo treba primijeniti linearnu (ravnomjernu) metodu. Amortizacija stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme treba započeti kad je imovina spremna za uporabu, tj. kad se nalazi na lokaciji i u stanju koje je potrebno za korištenje u svrhu koju je odredila Uprava.

Amortizirane stope:

Naziv	Procijenjeni vijek trajanja	Stope %
Građevinsko zemljište	neograničen	0,00%
Donji stroj autoceste	neograničen	0,00%
Tuneli (primarna konstrukcija)	neograničen	0,00%
Gornji habajući stroj autoceste	15 godina	6,67%
Gornji nosivi stroj autoceste	40 godina	2,50%
Mostovi (vijadukti, nadvožnjaci itd.)	66,67 godina	1,50%
Tuneli (sekundarna konstrukcija)	40 godina	2,50%
Objekti kontrolne naplate (zidani)	35 godina	2,86%
Naplatne kućice i drugi montažni objekti	20 godina	5,00%
Trafostanice	35 godina	2,86%
Oprema	od 5 do 20 godina	od 5,00% do 20,00%
Vozila	6,45 godina	15,50 %
Knjige i umjetnička djela	neograničen	0,00%

Imovina s pravom korištenja

Imovina s pravom korištenja je imovina koja predstavlja pravo Društva na korištenje, u pravilu materijalne imovine tijekom trajanja najma (ugovora o najmu).

Najam je sporazum, odnosno dio sporazuma, temeljem kojeg se u dogovorenom razdoblju prenosi pravo korištenja neke imovine (predmetne imovine) u zamjenu za naknadu.

Na početku sporazuma, Društvo treba procijeniti predstavlja li on sporazum o najmu, odnosno sadrži li elemente najma. Sporazum je sporazum o najmu, odnosno sadrži elemente najma ukoliko se njime ustupa pravo kontrole nad korištenjem određene imovine tijekom danog razdoblja u zamjenu za naknadu.

Od prvog dana trajanja najma, Društvo treba priznati imovinu s pravom korištenja i obvezu po osnovi najma.

Na prvi dan trajanja najma, Društvo obvezu po osnovi tog najma treba mjeriti (vrjednovati) po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontiraju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ako je stopa lako utvrđiva iz ugovora o najmu. U slučajevima kad tu kamatnu stopu nije moguće utvrditi, Društvo treba primijeniti inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja.

Ukoliko se najmom prenosi vlasništvo nad imovinom na Društvo do kraja trajanja najma, odnosno ukoliko trošak te imovine s pravom korištenja ukazuje da će Društvo iskoristiti opciju otkupa, Društvo predmetnu imovinu treba amortizirati od prvog dana trajanja najma do kraja korisnog vijeka trajanja imovine.

U svim drugim slučajevima, Društvo imovinu s pravom korištenja treba amortizirati od prvog dana trajanja najma do kraja njenog korisnog vijeka ili do isteka razdoblja najma, koji god od tih datuma bude ranije.

Pri amortizaciji imovine s pravom korištenja Društvo treba primijeniti linearnu (ravnomjernu) metodu.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina je prepoznatljiva nenovčana imovina bez fizičkog obilježja (sadržaja). Društvo treba priznati nematerijalnu imovinu samo ako se radi o prepoznatljivoj stavci pod kontrolom Društva i ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koje se mogu pripisati nematerijalnoj imovini pritjecati u Društvo, te da se trošak može pouzdano utvrditi. Kod početnog priznavanja, Društvo treba nematerijalnu imovinu

početno mjeriti (vrjednovati) po trošku. Amortizacija počinje kad je imovina raspoloživa za uporabu, odnosno kad se nalazi u stanju potrebnom bi mogla funkcionirati na način koji je predviđela Uprava.

Nematerijalna imovina amortizira se linearnom metodom tijekom njezinog korisnog vijeka po sljedećim stopama:

Naziv	Procijenjeni vijek trajanja	Stopa %
Projektna dokumentacija	5 godina	20,00%
Softver	5 godina	20,00%

Finansijska imovina po amortiziranom trošku

Društvo treba prznati finansijsku imovinu u svojem izvješću o finansijskom položaju, onda i samo onda kada Društvo postane strana ugovornih odredbi instrumenta.

Društvo ulaganja u dugoročne finansijske instrumente: depozite kod banaka, dane zajmove, ulaganja u obveznice i ostalu (u ovom pravilniku na drugim mjestima nespomenetu) finansijsku imovinu – obračunava po modelu amortiziranog troška. Društvo ulaganja u dugoročne finansijske instrumente: depozite kod banaka, dane zajmove, ulaganja u obveznice i ostalu dugoročnu finansijsku imovinu treba početno prznati i mjeriti (vrjednovati) po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine. Nakon početnog priznavanja, Društvo finansijsku imovinu: depozite kod banaka, dati zajmove, ulaganja u obveznice i ostalu (u ovom pravilniku na drugim mjestima nespomenetu) finansijsku imovinu mjeri po amortiziranom trošku.

Na svaki izvještajni datum, Društvo treba prznati rashode po osnovi umanjenje vrijednosti imovine za očekivane kreditne gubitke od finansijske imovine po amortiziranom trošku u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za finansijsku imovinu značajno povećao od početnog priznavanja. Ako se, na izvještajni datum, kreditni rizik na finansijski instrument nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrjednovati) ispravak gubitka za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubitcima.

Zalihe

Zalihe su imovina:

- (a) koja se drži radi prodaje u redovitom tijeku poslovanja;
- (b) koja je u procesu proizvodnje za takvu prodaju; ili
- (c) koja je u obliku osnovnog i potrošnog materijala koji će biti utrošen u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga.

Prigodom početnog priznavanja, Društvo treba početno prznati i mjeriti (vrjednovati) zalihe po trošku. Trošak uključuje trošak nabave, troškove konverzije (materijal, rad i opće troškove proizvodnje) te druge troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje, ali ne i tečajne razlike. Nakon početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrjednovati) zalihe po trošku ili po neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže.

Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena u redovitom tijeku poslovanja umanjena za procijenjene troškove dovršetka i procijenjene troškove koji su neophodni da se obavi prodaja. Društvo

obračun utroška zaliha treba utvrditi primjenom metode prosječnih ponderiranih cijena po pojedinim oblicima i namjenama zaliha.

Ako su zalihe oštećene, u cijelosti ili djelomice zastarjele ili ako je smanjena njihova prodajna cijena, Društvo treba knjigovodstvenu vrijednost takvih oštećenih ili zastarjelih zaliha umanjiti (usuglasiti) se na vrijednost koja se može realizirati. Pri tomu se polazi od pojedinačnih vrsta zaliha.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su finansijska imovina koja predstavlja ugovorno pravo na primanje novca u budućnosti. Društvo treba obračunati potraživanja od kupaca kao finansijsku imovinu po modelu amortiziranog troška.

Društvo treba priznati potraživanja od kupaca u svom izvješću o finansijskom položaju, onda i samo onda kada subjekt postane strana ugovornih odredbi. Prigodom početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrjednovati) potraživanja od kupaca (koja nemaju značajnu komponentu financiranja) po njihovoj transakcijskoj cijeni (kako je definirano u MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima).

Nakon početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrjednovati) potraživanja od kupaca po amortiziranom trošku. Na svaki izvještajni datum, Društvo treba obračunati umanjenju vrijednost potraživanja od kupaca po osnovi očekivanih kreditnih gubitaka od potraživanja od kupaca.

Društvo treba mjeriti (vrjednovati) očekivane kreditne gubitke: potraživanja od kupaca, potraživanja od kupaca koji imaju značajnu komponentu financiranja i potraživanja po osnovi poslovnih i finansijskih najmova, primjenom pojednostavljenog modela očekivanih kreditnih gubitaka.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac obuhvaća novac u blagajni i depozite po viđenju.

Novčani ekvivalenti su kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja s rokom dospijeća do 3 mjeseca koja se drže u svrhu ispunjavanja kratkoročnih novčanih obveza, a ne za ulaganja ili u druge svrhe, te koja se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose novca i nisu podložni značajnom riziku promjena vrijednosti.

Društvo treba obračunati novčane ekvivalente kao finansijsku imovinu po modelu amortiziranog troška. Novac i novčani ekvivalenti se početno priznaju po fer vrijednosti. Društvo naknadno iskazuje novčane ekvivalente po amortiziranom trošku.

Novac i novčani ekvivalenti u inozemnim valutama iskazuju se prema srednjem tečaju Centralne banke BiH na dan bilanciranja.

Eventualna prekoračenja po transakcijskim računima iskazuju se u bilanci stanja kao obveze prema finansijskim institucijama.

Rezerviranja i nepredviđene obveze

Društvo treba priznati obveze za rezerviranja samo ako postoji obvezujući događaj koji će stvoriti zakonsku ili izvedenu obvezu odljeva sredstava u budućim razdobljima i ako nema realne alternative osim podmirenja.

Izvedena obveza društva je ona proizišla iz uobičajene i ustaljene poslovne prakse kojima Društvo ukazuje drugima da prihvata određene odgovornosti proizišle iz takve poslovne prakse.

Iznos budućih izdataka potrebnih za njihovo podmirenje određuje se temeljem procjene. Društvo za procjenu izdataka potrebnih za izmirenje obaveze, na dan bilance, može angažirati kvalificirane stručnjake. Društvo treba diskontirati iznos rezerviranja jedino ako je učinak vremenske vrijednosti novca

značajan. Društvo najmanje jednom godišnje kada završava poslovna godina treba procijeniti postoje li realne osnove za daljnje evidentiranje rezerviranja.

Kada dođe do odljeva sredstava po osnovi izmirenja obveze za koju je prethodno izvršeno rezerviranje, stvarni troškovi se ne iskazuju ponovno kao rashodi, već se priznaju na teret rezerviranja. Neiskorišteni iznos rezerviranja ukida se u korist ostalih prihoda.

Društvo ne treba priznati rezerviranja temeljem potencijalnih obveza kao niti obveza za koje nije vjerojatno da će podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa ili se ne može dovoljno pouzdano procijeniti iznos obveze.

Društvo nepredviđene obveze treba objaviti u bilješkama uz finansijska izvješća.

Dugoročne obveze

Društvo treba priznati dugoročne obveze u svom izvješću o finansijskom položaju, onda i samo onda kada subjekt postane strana ugovornih odredbi instrumenta i koje dospijevaju u roku duljem od jedne godine od datuma izvještajnog razdoblja.

Društvo treba dugoročne finansijske obveze obračunati po modelu amortiziranog troška.

Društvo treba dugoročne obveze početno priznati po fer vrijednosti uvećanoj ili umanjenoj za troškove transakcije koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine ili finansijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Društvo treba dugoročne obveze mjeriti (vrjednovati) po amortiziranom trošku.

Društvo treba priznati obveze po osnovi kredita i zajmova po fer vrijednosti primljene novčane uplate po osnovi kredita i/ili zajma uvećanoj za transakcijske troškove (obrada kredita i drugo).

Otplate po osnovi kredita i zajmova Društvo treba priznati kao smanjenje obveze po osnovi kredita i zajmova.

Dugoročne obveze iskazane u devizama ili uz valutnu klauzulu preračunavaju se po srednjem tečaju Centralne banke BiH na datum bilance.

Odgođeni prihodi

Društvo treba priznati odgođene prihode u svom izvješću o finansijskom položaju po osnovi primljenih donacija, poticaja, kao i po osnovi ostalih dugoročno odgođenih prihoda koji pripadaju budućim obračunskim razdobljima. Odgođeni prihodi iskazuju se po amortiziranom trošku i priznaju se kao prihodi u onom razdoblju na koji se i odnose.

Prihodi od akciza (trošarina) priznaju se u poslovnim knjigama i finansijskim izvješćima Društva sukladno načelu nastanka događaja u onom razdoblju na koji se i odnose, čak i kada se uplate novca izvrše u nekom drugom razdoblju. Do trenutka priznavanja prihoda od trošarina (akciza) u bilanci uspjeha, primici od trošarina (akciza) iskazuju se kao odgođeni prihodi. Odgođeni prihodi od akciza (trošarina) ne predstavljaju dug Društva.

Državne potpore i donacije

Kod priznavanja primljenih donacija / grantova od domaćih i međunarodnih institucija iz članka 88. Zakona o cestama FBiH, kao i drugih novčanih i nenovčanih donacija i potpora, primjenjuje se prihodovni pristup.

Donacija/grantovi i druge potpore priznaju se na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem se priznaju rashodi, odnosno troškovi za čije su pokriće potpore namijenjene.

Državne potpore koje se daju za već nastale troškove (gubitke) priznaju se u prihode kada Društvo udovoljava utvrđenim uvjetima i kada je potpora primljena.

Državne potpore povezane s imovinom priznaju se u prihod u razdoblju u kojem se mogu povezati s odgovarajućim rashodima (amortizacija).

Kratkoročne obveze

Društvo treba priznati kratkoročne obveze u svom izvješću o finansijskom položaju, onda i samo onda kada subjekt postane strana ugovornih odredbi instrumenta, te koje dospijevaju u roku do jedne godine od datuma izvještajnog razdoblja.

Društvo treba kratkoročne finansijske obveze obračunati po modelu amortiziranog troška.

Društvo treba kratkoročne obveze početno priznati po fer vrijednosti uvećanoj ili umanjenoj za troškove transakcije koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine ili finansijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Društvo treba kratkoročne obveze mjeriti (vrjednovati) po amortiziranom trošku.

Dio dugoročnih obveza koji na datum izvještajnog razdoblja za plaćanje dospijeva u sljedećoj godini, prezentira se u okviru kratkoročnih obveza kao kratkoročni dio dugoročnih finansijskih obveza.

Kratkoročne obveze iskazane u devizama ili uz valutnu klauzulu preračunavaju se po srednjem tečaju Centralne banke BiH na datum bilance.

4. Značajne računovodstvene procjene i prepostavke

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i prepostavke koje utječu na iznose imovine i obveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i prepostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim čimbenicima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i prepostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju izmjene ukoliko se odnose samo na to razdoblje, ili u razdoblju izmjene i budućim razdobljima, ukoliko izmjena utječe na tekuće i buduće razdoblje.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne prepostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilance stanja.

Vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Umanjenje vrijednosti imovine

Društvo treba najmanje jednom godišnje za potrebe finansijskog izvješćivanja na godišnjoj razini izvršiti provjeru čimbenika koji mogu ukazati na umanjenju vrijednost stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme ispod knjigovodstvenog iznosa.

Utvrđivanje nadoknadivog iznosa stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme Društvo može vršiti interno ili to može povjeriti trećima osobama. Osobe koje vrše procjenu nadoknadivog iznosa stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme moraju biti kvalificirane za to (ovlaštenici procjenitelji ili druge kvalificirane osobe za procjenu).

Ukoliko se utvrdi da je nadoknadi iznos stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme manji od knjigovodstvenog iznosa, Društvo treba priznati gubitke od umanjenja stalnih sredstava.

Rezerviranja

Kao što je opisano u Napomeni 3, rezerviranja se priznaju ako Društvo trenutačno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz proteklog razdoblja i ako postoji vjerojatnost da će Društvo morati podmiriti navedenu obvezu. Značajan iznos neizvjesnosti procjena proizlazi iz sudskih sporova.

5. Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu

Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu	2024. u 000 KM	2023. u 000 KM
Prihodi od prodaje roba – ACC uređaji	648	468
Prihodi od pruženih usluga – pristojba za korištenje autoceste	53.400	48.534
Prihodi od pruženih usluga – ostale usluge	175	99
Ukupno prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu:	54.223	49.101

6. Ostali prihodi i dobitci

Ostali prihodi i dobitci	2024. u 000 KM	2023. u 000 KM
Prihodi od trošarina – akciza (veza Napomena 21)	120.125	88.193
Prihodi od najma	600	504
Prihodi od donacija	97	78
Ostali prihodi i dobitci	47	115
Ukupno ostali prihodi i dobitci:	120.869	88.890

Prihodi od trošarina (akciza) iz članka 88., stavak 2. Zakona o cestama Federacije BiH priznaju se u bilancu uspjeha na sustavnom osnovu, tijekom razdoblja u kojima Društvo povezane troškove, za čije pokriće je trošarina (akciza) namijenjena, priznaje kao rashode. Društvo primljena sredstva akcize evidentira na poziciji unaprijed plaćeni odgođeni prihodi, a temeljem povezanih troškova utvrđuje se iznos koji se priznaje kao prihod obračunskog razdoblja.

7. Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja u 2024. godini u ukupnom iznosu od 27.021 tisuća KM (u 2023. godini u iznosu od 23.762 tisuća KM) mogu se prikazati kako slijedi:

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	2024. u 000 KM	2023. u 000 KM
Bruto plaće zaposlenih	19.580	18.275
Ostale naknade zaposlenih	7.223	5.249
Troškovi ostalih angažiranih fizičkih osoba, uključujući članove odbora	218	238
Ukupno troškovi plaća i ostalih osobnih primanja:	27.021	23.762

8. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije u 2024. godini u iznosu od 44.507 tisuća KM (u 2023. godini u iznosu od 43.021 tisuća KM) odnose se na troškove amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 43.638 tisuća KM (veza Napomena 12), troškove amortizacije nematerijalne imovine u iznosu od 269 tisuća KM (veza Napomena 14) i troškove amortizacije s pravom korištenja u iznosu od 600 tisuća KM.

9. Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga	2024. u 000 KM	2023. u 000 KM
Troškovi transportnih usluga	6	5
Troškovi usluga održavanja	14.534	12.372
Troškovi najma	91	79
Troškovi sajma	119	120
Troškovi reklame i sponzorstva	391	154
Troškovi ostalih usluga	3.005	2.031
Ukupno troškovi primljenih usluga:	18.146	14.761

10. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi	2024. u 000 KM	2023. u 000 KM
Pozitivne tečajne razlike po kreditima	-	7.159
Ostali finansijski prihodi	802	614
Ukupno finansijski prihodi:	802	7.773
Rashodi kamata po kreditima za financiranje	51.061	38.594
Negativne tečajne razlike po kreditima	10.166	-
Ostali finansijski rashodi	442	670
Ukupno finansijski rashodi:	61.669	39.264
Neto finansijski rezultat:	(60.867)	(31.485)

11. Porez na dobit

Odredbama Zakona o cestama FBiH definirano je da Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi stjecanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja temeljem plana i programa rada koji je odobrila Federacija BiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda Društva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala. Finansijski rezultat se raspoređuje na obveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstruiranje, održavanje i zaštitu javnih cesta. Počevši od 2016. godine, Društvo kao osnovicu za izračun poreza na dobit odnosno kao neto rezultat iskazuje razliku između prihoda i troškova ostvarenih od naplate cestarina i po toj osnovi uglavnom ostvaruje porezne gubitke.

Porez na dobit	2024. u 000 KM	2023. u 000 KM
Gubitak prije oporezivanja	(159.002)	(116.957)
Porezni učinak nepriznatih rashoda/prihoda	1.528	6.369
Porezni gubitak	(157.474)	(123.326)
Porez na dobit po stopi od 10%	-	-
Efektivna porezna stopa	0%	0%

Sukladno Zakonu o porezu na dobit, porezni gubitci se mogu prenosići za umanjenje budućih računovodstvenih razdoblja, ali ne duže od 5 godina. Porezni gubitci nisu priznati kao odgođeno porezno sredstvo jer nije vjerojatno da postoje budući oporezivi prihodi za koje bi se mogli koristiti neiskorišteni porezni gubitci.

12. Nekretnine, postrojenja i oprema

u 000 KM

	Zemljište	Gradevinski objekti	Oprema, namještaj i vozila	Investicije u tijeku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31. 12. 2022. godine	351.405	1.833.011	147.117	1.187.930	3.519.463
Korekcija početnog stanja	(3)	-	-		(3)
Nabava	-	-	-	510.916	510.916
Aktiviranje	44.561	331.133	27.039	(402.733)	-
Povrat na investicije u tijeku	-	(1.158)	(47)	1.205	-
Aktivirano na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(1.970)	(1.970)
Prijenos na troškove razdoblja i zalihe	-	-	-	(3.568)	(3.568)
Višak	-	-	-	2	2
Rashodovanje		(12)	(195)	-	(207)
Stanje na dan 31. 12. 2023. godine	395.963	2.162.974	173.914	1.291.782	4.024.633
Korekcija početnog stanja	-	-	-	(8.605)	(8.605)
Nabava	-	-	-	646.181	646.181
Aktiviranje	25.184	1.681	3.812	(30.677)	-
Prijenos/donos na nematerijalnu imovinu u pripremi	-	-	-	3.865	3.865
Prijenos na nematerijalnu imovinu	(93)	(4.781)	(101)	-	(4.975)
Prijenos na troškove razdoblja i zalihe	-	-	-	(449)	(449)
Rashodovanje	-	-	(349)	-	(349)
Stanje na dan 31. 12. 2024. godine	421.054	2.159.874	177.276	1.902.097	4.660.301
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31. 12. 2022. godine	-	203.836	95.575	1.128	300.539
Amortizacija	-	31.821	10.277	-	42.098
Amortizacija proteklog razdoblja	-	1.994	985	(1.129)	1.850
Korekcija vrijednosti	-	-	(1)	1	-
Rashodovanja	-	(7)	(156)	-	(163)
Stanje na dan 31. 12. 2023. godine	-	237.644	106.680	-	344.324
Amortizacija	-	31.726	10.411	1.501	43.638
Prijenos na nematerijalnu imovinu	-	(240)	(14)	-	(254)
Rashodovanja	-	-	(328)	-	(328)
Stanje na dan 31. 12. 2024. godine	-	269.130	116.749	1.501	387.380
Sadašnja vrijednost na dan 31. 12. 2023. godine	395.963	1.925.330	67.234	1.291.782	3.680.309
Sadašnja vrijednost na dan 31. 12. 2024. godine	421.054	1.890.744	60.527	1.900.596	4.272.921

13. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu

Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. prosinca 2024. godine u iznosu od 79.287 tisuća KM (na dan 31. prosinca 2023. u iznosu od 104.910 tisuća KM) odnose se na dana sredstva za izvođenje radova na autocestama i brzim cestama.

14. Nematerijalna imovina

u 000 KM

	Projektna dokumentacija i pravo korištenja tuđeg zemljišta	Softver	Ulaganja u tuđu imovinu	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31. 12. 2022. godine	25.029	5.575	22.003	51.645	104.252
Korekcija početnog stanja	(327)	-	330	-	3
Nabava	-	-	506	26.477	26.983
Aktiviranje	94	50	-	(144)	-
Aktivirano s materijalne imovine	-	-	1.970	-	1.970
Prijenos imovine bez naknade	-	-	(3.170)	-	(3.170)
Stanje na dan 31. 12. 2023. godine	24.796	5.625	21.639	77.978	130.038
Nabava	-	-	1.220	18.970	20.190
Aktiviranje	390	183	-	(573)	-
Prijenos/donos na materijalnu imovinu u pripremi	-	-	-	(3.865)	(3.865)
Prijenos s/na	(437)	-	437	-	-
Donos s materijalne imovine	-	-	4.721	-	4.721
Prijenos imovine bez naknade	-	-	(5.709)	-	(5.709)
Rashodovanja	-	(1.911)	-	-	(1.911)
Stanje na dan 31. 12. 2024. godine	24.749	3.897	22.308	92.510	143.464
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31. 12. 2022. godine	20.912	4.935	-	-	25.847
Amortizacija	-	309	-	-	309
Stanje na dan 31. 12. 2023. godine	20.912	5.244	-	-	26.156
Amortizacija	-	269	-	-	269
Rashodovanja	-	(1.911)	-	-	(1.911)
Stanje na dan 31. 12. 2024. godine	20.912	3.602	-	-	24.514
Sadašnja vrijednost na dan 31. 12. 2023. godine	3.884	381	21.639	77.978	103.882
Sadašnja vrijednost na dan 31. 12. 2024. godine	3.837	295	22.308	92.510	118.950

15. Ostala imovina i potraživanja

Ostala imovina i potraživanja	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Potraživanja od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo	25.000	25.000
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo</i>	(5.000)	(5.000)
Dugoročna razgraničenja	108	14
Ukupno ostala imovina i potraživanja:	20.108	20.014

Potraživanja od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo u iznosu od 20.000 tisuća KM evidentirana su sukladno Odluci Vlade FBiH, broj: 45/10 od 25. siječnja 2010. godine, i odnose se na kupovinu zemljišta za potrebe izgradnje autoceste i objekata na trasi Vc, na dionici Sarajevska zaobilaznica.

Tijekom 2013. godine potraživanja za kratkoročne pozajmice od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo u iznosu od 5.000 tisuća KM su reklassificirana na dugoročne pozajmice, s obzirom na to da je Uprava očekivala da potraživanja neće biti naplaćena u roku od 12 mjeseci. U 2017. godini Društvo je evidentiralo umanjenje vrijednosti potraživanja u iznosu od 5.000 tisuća KM.

16. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Transakcijski računi – domaća valuta	14.691	5.173
Transakcijski računi – strana valuta	97	85
Blagajna – domaća valuta	246	442
Blagajna – strana valuta	17	34
Ukupno novac i novčani ekvivalenti:	15.051	5.734

17. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Potraživanje iz proračuna po odlukama Vlade FBiH	18.737	20.870
Potraživanja za prikupljena sredstva od akcize	15.924	14.486
Potraživanja za povučena, a neiskorištena sredstva po EIB kreditima	56.790	45.628
Ostala imovina i potraživanja	7.771	788
Potraživanja za PDV	47.323	62.265
Kratkoročna razgraničenja	70	45
Ukupno ostala imovina i potraživanja, uključujući razgraničenja:	146.615	144.082

Potraživanja iz proračuna FBiH po odlukama Vlade FBiH odnosi se na sljedeću odluku:

u 000 KM

Odluka Vlade FBiH	Investicija	Kapitalni transfer	Odobreno Društvu	Potraživanja na dan 31. 12. 2024.	Realizirano na dan 31. 12. 2024.
Odluka broj: 406/2024 od 13. 03. 2024. godine i 424/2024 od 13. 03. 2024. godine	Izgradnja autocese Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla	143.000	12.907	773	4.034
	Izgradnja brze ceste Bihać – Cazin – Kladuša – granica RH		6.900	-	899
	Izgradnja brze ceste Mostar – Široki Brijeg – granica RH		23.445	218	18.706
	Izgradnja brze ceste Lašva – Travnik – Jajce, dionica Nević polje – Turbe		3.850	168	2.200
	Izgradnja brze ceste Lašva – Nević-polje		32.943	10.621	14.230
	Izgradnja brze ceste Prača – Goražde		39.955	6.957	31.622
Ukupno:		143.000	120.000	18.737	71.691

Najvažniji izvor financiranja su akcize na gorivo u iznosu od 0,20 KM/l, a za prikupljanje sredstava je zadužena Uprava za neizravno oporezivanje BiH. Praksa je da se raspodjeli cca 90% prikupljenih sredstava u redovitim mjesecnim intervalima, a 10% prikupljenih sredstava je na računima UNO do raspodjele kada se utvrđuje pravi omjer raspodjele po entitetima. Posljednja raspodjela akcize po poravnanju je izvršena 2017. godine. Prema izvršenoj procjeni iznos akcize po poravnanju koji bi pripao Društву je cca. 163 milijuna KM. Navedeni iznos nije evidentiran u bilanci stanja, jer se prema usvojenim računovodstvenim politikama, na kontu unaprijed naplaćeni prihod isti evidentira u trenutku priljeva sredstava na transakcijski račun Društva.

Potraživanja za prikupljena sredstva od akcize u iznosu od 15.924 tisuća KM odnose se na prikupljena sredstva od akciza za prosinac 2024. godine. Ista su naplaćena u siječnju 2025. godine.

Kretanje na potraživanjima za prikupljena sredstva od akcize je kako slijedi:

Potraživanja za prikupljena sredstva od akcize	u 2024. u 000 KM	u 2023. u 000 KM
Stanje na dan 01. siječnja	14.486	14.468
Naplaćena akciza iz 2023. godine	(14.486)	(14.468)
Prikupljena akciza u razdoblju (veza Napomena 21)	194.309	179.921
Naplaćena akciza iz 2024. godine	(178.385)	(165.435)
Stanje na dan 31. prosinca	15.924	14.486

Potraživanja za povučena, a neiskorištena sredstva po EIB kreditima u iznosu od 56.790 tisuća KM se najvećim dijelom, u iznosu od 53.835 tisuća KM, odnosi na sredstva po kreditu odobrenom Društvu od strane Europske investicijske banke (EIB) za dionicu Medakovo – Poprikuše (Koridor Vc), koja su postala efektivna na dan 31. prosinca 2024. godine, ali još nisu povučena. Ova potraživanja bit će zatvarana u sljedećem razdoblju povlačenjem sredstava, tj. realiziranjem tranši.

18. Kapital

Kapital	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Osnovni kapital	2	2
Ostali oblici vlasničkog kapitala	422.561	422.561
Neraspoređena dobit ranijih razdoblja	163.190	142.906
Neraspoređena dobit izvještajnog razdoblja	15.139	20.284
Ukupno kapital:	600.892	585.753

Osnovni kapital Društva na dan 31. prosinca 2024. godine iskazan u iznosu od 2 tisuća KM (na dan 31. prosinca 2023. godine u iznosu od 2 tisuća KM) odgovara kapitalu Društva upisanom u sudski registar Općinskog suda u Mostaru, po kojem je 100% vlasnik Društva Federacija Bosne i Hercegovine.

Ostali oblici vlasničkog kapitala čini imovina Osnivača (cestovna infrastruktura), prvobitno evidentirana u bilanci stanja u iznosu od 389.870 tisuća KM. Na dan 31. prosinca 2021. Društvo je evidentiralo neto

kumulativni efekt promjene računovodstvene politike u dijelu priznavanja prihoda od akciza. U korist pozicije ostali oblici vlasničkog kapitala evidentirano je 32.691 tisuća KM za realizirana financiranja projekata.

19. Obveze po dugoročnim kreditima

Obveze po dugoročnim kreditima	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Europska investicijska banka (EIB)	1.163.699	971.434
Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD)	647951	601.368
OFID-OPEC Fond za međunarodni razvitak	205.371	201.200
Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvitak	123.538	104.081
Razvojna banka FBiH Sarajevo	1.267	6.333
Podzbir:	2.141.826	1.884.416
<i>Manje: Tekuće dospijeće dugoročnih kredita (veza Napomena 24)</i>	(257.436)	(123.779)
Ukupno obveze po dugoročnim kreditima:	1.884.390	1.760.637
Reprogramirane obveze po kamatama	53.600	54.588
Ukupno obveze po kreditima – glavnica i kamata	1.937.990	1.815.225

Dugoročni krediti dospijevaju na naplatu kako slijedi:

Po pozivu ili u roku od godine dana	257.436	123.779
U drugoj godini	126.872	138.795
Od treće do, uključivo, pete godine	378.711	355.697
Nakon pet godina	1.378.807	1.266.145
Ukupno dugoročni krediti:	2.141.826	1.884.416

EBRD 38716 – Sredstva pozajmljena od Europske banke za obnovu i razvitak (EBRD) odnose se na obvezu sukladno Ugovoru o podzajmu potписанog s Federacijom BiH od 22. prosinca 2011. godine, a temeljem ugovora o zajmu koji je Bosna i Hercegovina potpisala s Europskom bankom za obnovu i razvitak od 28. listopada 2008. godine. Iznos odobrenog kredita je 180 milijuna EUR. Prema ugovorenim uvjetima, kredit je odobren u svrhe financiranja projekta koridor Vc (četiri projekta: 1. dionica Kakanj – Drivuša; 2. dionica Vlakovo – Tarčin, 3. dionice Počitelj – južna granica i Odžak – sjeverna granica, 4. konzultantske usluge). Razdoblje otplate kredita je u 24 polugodišnje rate, s grace razdobljem od pet godina. Ugovorom je predviđeno da će Društvo plaćati 0,5% naknade za nepovučeni iznos sredstava na godišnjoj razini. Sredstva su se mogla koristiti do 31. prosinca 2014. godine. Prvi amandman na ugovor br. 1 za dodatnih 25 milijuna EUR (tranša B) potписан je između BiH i EBRD – a 24. lipnja 2013. godine, a između FBiH, koju predstavlja FMF i Društva 28. listopada 2014. godine. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine, sklopljen je Amandman 2 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice i kamatu u iznosu od 30.096 tisuća EUR (58.863 tisuća KM) s dospijećem po tranšama A i B, u razdoblju 24.05.2025-24.05.2026 (po tri polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 75.529 tisuća KM.

Nadalje, tijekom 2017. i 2018. godine Društvo je potpisalo Podugovor o zajmu s Federacijom BiH za projekte koridor Vc poddionica Buna – Počitelj i poddionica Donja Gračanica – Tunel Zenica, te projekt Donja Gračanica (Tunel Pečuj – Klopče) i dionica Svilaj – Odžak. Ukupno odobrena sredstva po spomenutim projektima iznose 156 milijuna EUR-a.

EBRD 47372 – Sporazum o zajmu potpisani je između BiH i EBRD-a 22. prosinca 2015. godine, a podugovor između FBiH i Društva 24. siječnja 2017. godine, na ukupan iznos od 80 milijuna EUR, za izgradnju dionice koridora Vc, poddionica Buna – Počitelj i poddionica Donja Gračanica (tunel Pečuj) – tunel Zenica. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice i kamatu u iznosu od 8.429 tisuća EUR (16.486 tisuća KM) s dospijećem 20. 02. 2031. – 20. 08. 2031. godine (dva polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 106.981 tisuća KM.

EBRD 48999 – Kredit sa Europskom bankom za obnovu i razvitak (EBRD) – Osnovni sporazum o zajmu potpisani je između BiH i EBRD-a 22. prosinca 2016. godine, a između FBiH i Društva 5. veljače 2018. godine, na iznos od 76 milijuna EUR. Namijenjen je za izgradnju autoceste koridora Vc, dionice Donja Gračanica (Tunel Pečuj) – Klopče i dionica Svilaj – Odžak. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za kamatu u iznosu od 8.842 tisuća EUR (17.293 tisuća KM) s dospijećem 20. 02. 2031. – 20. 08. 2031. godine (dva polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 112.218 tisuća KM.

EBRD 49058 – Ugovor o zajmu potpisani je između BiH i EBRD-a 12. rujna 2018. godine, a supsidijarni ugovor između BiH i FBiH 23. listopada 2020. godine, na ukupan iznos od 180 milijuna EUR (tranša A i tranša B) za izgradnju dionice koridora Vc, Poprikuše – Nemila, Tunel Ivan (lot 2) i Mostar Jug – tunel Kvanj. Dana 29. prosinca 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za kamatu u iznosu od 20.629 tisuća EUR (40.347 tisuća KM) s dospijećem po tranšama, u razdoblju od 30. 09. 2033. – 30. 09. 2037. godine. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. prosinca 2024. godine povuklo sredstva u iznosu od 235.873 tisuća KM.

EBRD 50603 – Dana 9. svibnja 2019. godine, Bosna i Hercegovina potpisala je Ugovor o financiranju s Europskom bankom za obnovu i razvitak, a dana 23. veljače 2021. godine potpisani je podugovor između Federalnog ministarstva financija i JP Autoceste Federacije BiH d. o. o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 60 milijuna EUR za projekt na Koridoru Vc – obilaznica Dobojski (izgradnja dionice Putnikovo Brdo – Medakovo). Rok otplate kredita je 12 godina s grace razdobljem od 4 godine. Dana 29. prosinca 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice, kamatu i taksu u iznosu od 3.269 tisuća EUR (6.394 tisuća KM) sa dospijećem 15. 11. 2034. – 15. 11. 2035. godine (tri polugodišnja anuiteta). Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 117.350 tisuća KM.

EIB 24775 – Sredstva pozajmljena od Europske investicijske banke (EIB) odnose se na obvezu sukladno Ugovoru o podzajmu potpisano s Federacijom BiH od 22. prosinca 2011. godine, a temeljem ugovora o financiranju koji je Bosna i Hercegovina potpisala s Europskom investicijskom bankom od 18. prosinca 2008. godine. Iznos odobrenog kredita je 75 milijuna EUR. Prema ugovorenim uvjetima, kredit je odobren u svrhe financiranja projekta koridor Vc (izgradnja dionice Drivuša – Kakanj). Razdoblje otplate kredita definirano je najkasnije 6 godina od uplate prve tranše, a plaćanje posljednje rate bit će najranije 4, a najviše 25 godina od dana uplate posljednje tranše. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice i kamatu u iznosu od 6.544 tisuća EUR (12.800 tisuća KM) s dospijećem po tranšama, u razdoblju od 27. 02. 2036. – 04. 04. 2038. godine. Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 106.166 tisuća KM.

EIB 31174 – Dana 22. kolovoza 2012. godine Vlada Bosne i Hercegovine je potpisala Ugovor o financiranju s Europskom investicijskom bankom kojim su odobrena sredstva u iznosu od 166 milijuna EUR u svrhu izgradnje 31 km autoceste na Koridoru Vc. Projekt je podijeljen u dvije glavne dionice kako slijedi: dionica dužine 20,35 km od Vlakova do Tarčina i dionica dužine 10,76 km na sjevernoj granici s

Hrvatskom, od Svilaja do Odžaka. Početkom travnja 2013. godine potpisana je supsidijarni ugovor s JP Autoceste FBiH i Ministarstva financija FBiH. Razdoblje otplate kredita definirano je u razdoblju od 25 godina s grace razdobljem od 4 godine. Sredstva su bila raspoloživa do 5. prosinca 2015. godine, međutim ista su u potpunosti povučena tijekom 2014. godine. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice i kamatu u iznosu od 14.196 tisuća EUR (27.765 tisuća KM) s dospijećem po tranšama, u razdoblju 03. 01. 2039. – 07. 05. 2040. godine. Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 267.397 tisuća KM.

EIB 83975 – Dana 29. listopada 2014. godine Vlada Bosne i Hercegovine potpisala je Ugovor o financiranju s Europskom investicijskom bankom, a dana 10. lipnja 2016. godine potpisana je podugovor između Federalnog ministarstva financija i JP Autoceste Federacije BiH d. o. o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 100 milijuna EUR za projekt na Koridoru Vc Počitelj – Bijača za poddionicu Počitelj – Zvirovići. Rok otplate kredita je 25 godina s grace razdobljem od 6 godina. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za kamatu u iznosu od 1.175 tisuća EUR (2.299 tisuća KM) s dospijećem po tranšama, u razdoblju od 15.. 10. 2044. – 27. 12. 2048. godine. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. prosinca 2024. godine povuklo sredstva u iznosu od 181.990 tisuća KM.

EIB 86971 – Dana 26. travnja 2018. godine Vlada Bosne i Hercegovine potpisala je Ugovor o financiranju s Europskom investicijskom bankom, a dana 29. studenoga 2018. godine potpisana je podugovor između Federalnog ministarstva financija i JP Autoceste Federacije BiH d. o. o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 50 milijuna EUR za projekt na Koridoru Vc Zenica Sjever. Rok otplate kredita je 25 godina s grace razdobljem od 6 godina. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za kamatu u iznosu od 335 tisuća EUR (655 tisuća KM) s dospijećem po tranšama, u razdoblju 25. 11. 2045. – 15. 04. 2048. godine. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. prosinca 2024. godine povuklo sredstva u iznosu od 62.587 tisuća KM.

EIB 89502 – Bosna i Hercegovina je dana 27. veljače 2020. godine potpisala Ugovor o financiranju s Europskom investicijskom bankom, a dana 15. prosinca 2020. godine potpisana je podugovor između Federalnog ministarstva financija i JP Autoceste Federacije BiH d. o. o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 140 milijuna EUR za projekt na Koridoru Vc – Središnji dio (izgradnja dvije nepovezane dionice: Poprikuša – Nemila i Tarčin – Ivan). Rok otplate kredita je 25 godina s grace razdobljem od 6 godina. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za kamatu u iznosu od 3.483 tisuća EUR (6.812 tisuća KM) s dospijećem po tranšama, u razdoblju 23. 01. 2047. – 22. 12. 2048. godine. Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 273.816 tisuća KM.

EIB 91682 – Bosna i Hercegovina je dana 28. prosinca 2020. godine potpisala Ugovor o financiranju s Europskom investicijskom bankom, a dana 24. listopada 2022. godine potpisana je podugovor između Federalnog ministarstva financija i JP Autoceste Federacije BiH d. o. o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 340 milijuna EUR za projekt na Koridoru Vc (izgradnja dionice: Medakovo – Poprikuše). Rok otplate kredita je 25 godina s grace razdobljem od 6 godina. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. prosinca 2024. godine povuklo sredstva u iznosu od 271.743 tisuća KM.

OFID 1588 P – Dana 3. rujna 2014. godine potpisana je Sporazum o zajmu između Bosne i Hercegovine i OPEC Fond za međunarodni razvitak (OFID) za financiranje izgradnje projekta koridor Vc (izgradnja poddionice Klopče – Donja Gračanica, komponenta A). Odobreni iznos zajma je 48 milijuna USD, uz definirano grace razdoblje od 5 godina, te kamatnu stopu od 3%. Sredstva su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice i kamatu u iznosu od 7.005 tisuća USD (13.192 tisuća KM) s dospijećem 15. 09. 2034. – 15. 09. 2035. godine (tri polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 71.882 tisuća KM.

OFID 1589 PB – Sporazum o zajmu potpisani je 8. veljače 2015. godine između Bosne i Hercegovine i OPEC Fonda za međunarodni razvitak (OFID) za financiranje izgradnje koridora Vc (izgradnja poddionice Klopče – Donja Gračanica, komponenta B). Supsidijarni ugovor između BiH i FBiH zaključen je 15. veljače 2016. godine. Odobreni iznos zajma je 24 milijuna EUR, uz definirano grace razdoblje od pet godina, te kamatnu stopu od 4,5%. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice i kamatu u iznosu od 2.837 tisuća EUR (5.549 tisuća KM) s dospijećem 15. 08. 2032. – 15. 02. 2033. godine (dva polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 35.119 tisuća KM.

OFID 12663 PB – Sporazum o zajmu potpisani je 30. kolovoza 2018. godine između Bosne i Hercegovine i OPEC Fonda za međunarodni razvitak (OFID) za financiranje izgradnje koridora Vc (izgradnja dionice Nemila – Donja Gračanica Komponenta B, Zenica sjever i poddionice Nemila – Vranduk, Vranduk – Ponirak i Ponirak – Donja Gračanica). Supsidijarni ugovor između BiH i FBiH zaključen je 26. svibnja 2020. godine. Odobreni iznos zajma je 24,3 milijuna EUR, uz definirano grace razdoblje od četiri godine, te kamatnu stopu od 4,7%. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice i kamatu u iznosu od 4.285 tisuća EUR (8.381 tisuća KM) s dospijećem 15. 09. 2036. – 15. 09. 2037. godine (tri polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 47.527 tisuća KM.

OFID 12665 P – Sporazum o zajmu potpisani je 30. kolovoza 2018. godine između Bosne i Hercegovine i OPEC Fonda za međunarodni razvitak (OFID) za financiranje izgradnje koridora Vc (izgradnja dionice Nemila – Donja Gračanica Komponenta A, Zenica sjever i poddionice Nemila – Vranduk, Vranduk – Ponirak i Ponirak – Donja Gračanica). Supsidijarni ugovor između BiH i FBiH zaključen je 26. svibnja 2020. godine. Odobreni iznos zajma je 27,15 milijuna USD, uz definirano grace razdoblje od pet godina, te kamatnu stopu od 3%. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice i kamatu u iznosu od 2.533 tisuća USD (4.736 tisuća KM) s dospijećem 15. 09. 2038. – 15. 09. 2039. godine (tri polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 50.843 tisuća KM.

KF 794 – Dana 24. studenoga 2009. godine Ministarstvo financija i trezora BiH potpisalo je kreditni sporazum s Kuvajtskim fondom za arapski ekonomski razvitak kojim su odobrena sredstva u iznosu od 10,5 milijuna KWD. Sredstva su odobrena za izgradnju dionice Kakanj – Donja Gračanica, poddionica Klopče – Drivuša dužine 24 km. Razdoblje otplate kredita je definirano u razdoblju od 25 godina, uključujući 5 godina grace razdoblja. Sredstva su bila raspoloživa do 31. srpnja 2018. godine. Sredstva kredita su u cijelosti povučena. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za glavnice i kamatu u iznosu od 745 tisuća KWD (4.433 tisuća KM) s dospijećem 01. 03. 2040. – 01. 09. 2040. godine (dva polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 53.719 tisuća KM.

KFAED 1012 – Podugovor o zajmu zaključen je dana 18. svibnja 2020. godine između FBIH, odnosno FMF i JP Autoceste FBiH, za izvršenje Projekta autoputa Nemila – Donja Gračanica, a temeljem Sporazuma o zajmu zaključenog dana 19. veljače 2019. godine između Kuvajtskog fonda za arapski i ekonomski razvitak i BiH. Odobreni iznos zajma je 11,6 milijuna KWD, uz definirano grace razdoblje od pet godina, te kamatnu stopu od 2%. Dana 29. prosinca 2023. godine sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih, a neplaćenih obveza za kamatu u iznosu od 97 tisuća KWD (539 tisuća KM) s dospijećem 15. 07. 2042. – 15. 01. 2043. godine (dva polugodišnja anuiteta). Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. prosinca 2024. godine povuklo sredstva u iznosu od 69.819 tisuća KM.

RB 15688/16 – Društvo je tijekom 2017. godine potpisalo Ugovor o dugoročnom kreditu s Razvojnom bankom FBiH u ukupnom iznosu od 38 milijuna KM. Sredstva su odobrena za izmirenje obveza po osnovi retencija iz 2016. godine. Kredit je odobren na 96 mjeseci uključujući grace razdoblje od 6 mjeseci. Sredstva kredita su u cijelosti povučena, stanje duga na dan 31. prosinca 2024. godine 1.267 tisuća KM.

20. Obveze po izdanim dužničkim instrumentima

Obveze po izdanim dužničkim instrumentima na dan 31. prosinca 2024. godine iskazane su u iznosu od 18.096 tisuća KM (na dan 31. prosinca 2023. godine u iznosu od 18.096 tisuća KM).

U studenom 2022. godine odobrena je III. (treća) emisija obveznica javnom ponudom putem burze, emisija je izvršena u razdoblju 22. – 28. prosinca 2022. godine.

Vrsta izdanih obveznica	Broj obveznica		Nominalna vrijednost (KM)	Stopa prinosa obveznica	Rok dospijeća
	Odobrena emisija	Upisano i uplaćeno			
A	300.000	180.964	100	3,5%	11.01.2026.

Obveznice nose kamatu na glavnici po fiksnoj k.s. od 3,5% godišnje, uz polugodišnji obračun i isplatu kamate (31. 03. i 30. 09.), a glavnica će biti isplaćena jednokratno po dospijeću. Na dan 31. prosinca 204. godine obračunate kamate iznose 160 tisuća KM.

21. Odgođeni prihod

Odgođeni prihod	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Unaprijed naplaćeni prihodi – akciza na gorivo	1.008.758	941.163
Odgođeni prihodi po odlukama Vlade FBiH (veza Napomena 17)	238.530	166.839
Odgođeni prihodi po grantovima EIB-a	97.124	94.917
Odgođeni prihodi po grantovima EBRD-a	153.027	38.515
Ukupno odgođeni prihod:	1.497.439	1.241.434

Prihodi od trošarina – akciza iz članka 88. stavak 2. Zakona o cestama FBiH priznaju se u bilanci uspjeha na sustavnoj osnovi, tijekom razdoblja u kojima Društvo povezane troškove, za čije pokriće je trošarina – akciza namijenjena, priznaju kao rashode. Odnosni i povezani rashodi i troškovi obuhvaćaju:

- Amortizacija imovine javnih autocesta i brzih cesta;
- Deprecijaciju troška stjecanja neamortizirajuće imovine javnih autocesta i brzih cesta;
- Troškovi pozajmljivanja;
- Tečajne razlike i
- Ostale troškove u vezi sa javnim autocestama i brzim cestama.

Društvo primljena sredstva akcize evidentira na poziciji unaprijed naplaćeni prihodi, a temeljem povezanih troškova utvrđuje se iznos koji se priznaje kao prihod obračunskog razdoblja.

Kretanje na unaprijed naplaćenim prihodima po osnovi akcize je kako slijedi:

Odgođeni prihod	u 2024. u 000 KM	u 2023. u 000 KM
Stanje na dan 01. siječnja	941.163	853.087
Prikupljena akciza u razdoblju (veza Napomena 17)	194.309	179.921
Prihod po osnovi realizacije prikupljene akcize (veza Napomena 6)	(120.125)	(88.193)
Prijenos imovine bez naknade	(6.589)	(3.652)
Stanje na dan 31. prosinca	1.008.758	941.163

22. Ostale dugoročne obveze

Ostale dugoročne obveze na dan 31. prosinca 2024. godine u iznosu od 26.506 tisuća KM (na dan 31. prosinca 2023. u iznosu od 10.627 tisuća KM) u cijelosti se odnose na zadržana sredstva sukladno ugovorima.

23. Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Dobavljači u zemlji	43.686	29.930
Dobavljači u inozemstvu	59.148	104.386
Ukupno obveze prema dobavljačima:	102.834	134.316

24. Obveze po kratkoročnim kreditima

Obveze po kratkoročnim kreditima	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Unicredit banka d.d. – revolving kredit	10.000	26.997
Intesa SanPaolo banka d.d. BiH – revolving kredit	15.000	15.000
Raiffeisen Bank d.d. BiH – revolving kredit	11.000	16.000
Bosna Bank International d.d. – revolving kredit	-	5.000
ASA banka d.d. Sarajevo	-	1.506
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita (veza Napomena 19)	257.436	123.779
Obveze po osnovi kamata po uzetim kreditima	94.496	18.838

Obveze po kratkoročnim kreditima	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Ostale obveze	2	1
Ukupno obveze po kratkoročnim kreditima:	387.934	207.121

Kratkoročni krediti uzeti kod komercijalnih banaka su na revolving osnovi i namijenjeni su za financiranje usuglašavanja novčanih tijekova Društva.

25. Ostale kratkoročne obveze i razgraničenja

Ostale kratkoročne obveze i razgraničenja	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Ostale obveze iz poslovanja	13.206	10.557
Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	1.875	1.698
Ostale obveze	258	329
Obaveze za PDV	-	14
Obveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	8	6
Kratkoročna razgraničenja po odlukama Vlade FBiH (veza Napomena 17)	18.737	20.870
Ostala kratkoročna razgraničenja	36.465	4.534
Ukupno ostale kratkoročne obveze i razgraničenja:	70.549	38.008

26. Izvanbilančna evidencija

Izvanbilančna evidencija na dan 31. prosinca 2024. godine u iznosu od 517.230 tisuća KM (na dan 31. prosinca 2023. u iznosu od 335.234 tisuća KM) u cijelosti se odnosi na evidentiranje po odobrenim kreditima koji nisu realizirani.

27. Potencijalne i preuzete obveze

Na dan 31. prosinca 2024. godine protiv Društva su se vodili sudački postupci ukupne vrijednosti od 11.211 tisuća KM (31. prosinca 2023. godine: 16.558 tisuća KM). Rukovodstvo Društva redovito procjenjuje i analizira rizik potencijalnih gubitaka po osnovi sudskih sporova i smatra da izvršena rezerviranja na dan 31. prosinca 2024. godine predstavljaju najbolju procjenu. Sukladno tomu, ukupna rezerviranja po osnovi sudskih sporova na dan 31. prosinca 2023. godine iznose 4.801 tisuća KM.

S obzirom na to da je u tijeku eksproprijacija zemljišta, gdje se iznos naknade ne smatra troškom nego iznosom koji se kapitalizira, tako Društvo ne evidentira ni obvezu dok iznos koji treba platiti ne postane izvjestan, odnosno dok se ne donese pravomoćno rješenje od nadležnog organa. Navedene obveze su obuhvaćene finansijskim planom. Za dio predmeta je pokrenut sudski spor jer vlasnik nekretnine nije

zadovoljan iznosom naknade koji je ponuđen u redovitom postupku. Procijenjeni iznos za pokrenute sporove po eksproprijaciji iznosi 1.492 tisuća KM i nije evidentiran kroz bilancu stanja.

Izvođač radova na dionici Drivuša – Klopče Hering d. d. Široki Brijeg podnio je arbitražni zahtjev za povećane troškove izvođenja radova u iznosu 18.316 tisuća KM. U slučaju rješavanja zahtjeva u korist Izvođača, to znači dodatnu obvezu za Društvo i povećanje vrijednosti izgrađenih sredstava.

Tijekom srpnja 2016. godine Društvo je zaprimilo Rješenje, broj: 13/09-3-15-11-1309 /16, od Porezne uprave FBiH o dodatno utvrđenim obvezama, a po osnovi prethodno dostavljenog Zapisnika o izvršenoj kontroli, broj: 13/09-3-15-10-1309/16 od 17. lipnja 2016. godine. Dodatno utvrđene obveze se odnose na obveze po osnovi poreza na dobit za razdoblje 2011. – 2015. godina, poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti, te zateznih kamata. Na navedeno Rješenje je dana 3. kolovoza 2016. godine podnesena žalba, broj: 01-2254-6/16, kojom Društvo osporava sve dodatno utvrđene obveze, i to obrazloženjem da Porezna uprava pri utvrđivanju obveza nije uzela u obzir, osim Zakona o porezu na dobit i relevantne članove Zakona o cestama FBiH, kojima je definirana djelatnost upravitelja javnih cesta, način financiranja, te činjenica da kod Društava koja ne posluju na komercijalnoj osnovi, razlika javnih prihoda i javnih rashoda predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Dana 24. kolovoza 2016. godine Društvo je uputilo Poreznoj upravi dopunu žalbe na osnovi izjašnjenja v.d. direktora Porezne uprave od 22. kolovoza 2016. godine, broj: 13/04-49-1-1829/16. Spomenutim izjašnjenjem v.d. direktora je iznio mišljenje o tome da inspektori pri kontroli nisu postupili po svim važećim zakonima, tj. nisu trebali izvršiti obračun i naložiti uplatu poreza na dobit u iznosu od 33.394 tisuća KM, te zatezne kamate u iznosu od 11.865 tisuća KM.

Međutim, skrećemo pozornost da je Društvo na osnovi upita dana 29. lipnja 2016. godine zaprimilo mišljenje ministricе Federalnog ministarstva financija koje potvrđuje ranije navode Porezne uprave da je Društvo ipak obveznik poreza na dobit. Dana 22. kolovoza 2017. godine Društvo je ispostavljeno Dopunsko rješenje, broj: 13/09-3-15-11-1309-1/16, kojim se definira da je porezni obveznik (Društvo) dužan obračunati zakonski propisane zatezne kamate za dane kašnjenja od 30. travnja 2016. do dana kada se izvrši uplata, te da se prigorov Društva na prvobitni Zapisnik odbacuje kao neutemeljen. Tijekom listopada 2017. godine Društvo je uložilo žalbu na dopunsko rješenje.

Društvo je, temeljem članka 263. Zakona o upravnom postupku FBiH, dana 27. ožujka 2019. godine putem zakonskog zastupnika direktora Društva uputilo Vladi Federacije BiH Zahtjev za izvanredno ukidanje rješenja Federalnog ministarstva financija, broj: 03-15-1093/16 A.D. od 16. listopada 2018. godine, Rješenja Porezne uprave FBiH, broj 13/09-3-15-11-1309/16 od 19. srpnja 2016. godine, i dopunskog Rješenja, broj 13/09-3-15-11-1309-1/16 od 22. kolovoza 2017. godine, međutim po navedenom zahtjevu Vlada se nije očitovala.

Županijski sud u Sarajevu je dana 03. listopada 2023. godine donio Presudu, broj: 09 O U 032823 18 U, koja glasi:

“Tužba se uvažava, osporeno rješenje se poništava i predmet se vraća tuženom organu na ponovni postupak.”

Federalno ministarstvo financija donijelo je Rješenje, broj: 03-15-1093/16 S.O. (IN), kojim se poništavaju prethodna rješenja i predmet se vraća u prvostupanjski postupak. Porezna uprava FBiH, Županijski ured Mostar proveo je ponovni postupak i dostavio Rješenje, broj: 1309-3-12-20-1309/16 od 24. siječnja 2024. godine, u kojem potvrđuju navode iz prvostupanjskog rješenja iz 2016. godine, odnosno nije prihvaćen niti jedan argument, te je utvrđena obveza u iznosu od 45.415 tisuća KM.

Društvo je na zaprimljeno Rješenje pravodobno izjavilo žalbu, te do datuma sastavljanja finansijskih izvješća nije primljen odgovor od nadležnih organa.

Društvo je na dan 31. prosinca 2024. godine imalo aktivnih bankarskih jamstva u iznosu od 405.528 tisuća KM.

28. Potencijalna imovina

Bosna i Hercegovina je sklopila sporazume s međunarodnim finansijskim institucijama za grantove iz kojih će se djelomice financirati određene dionice autoceste. U tabličnom pregledu dat je pregled ugovorenih grantova za koje je krajnji korisnik Društvo. Iznos potraživanja temeljem potpisanih grantova nije iskazan u bilanci stanja, ista će biti iskazana po doznaci sredstava.

Grant	Institucija	Namjena sredstava	Datum ugovora	Vrijednost granta EUR	Vrijednost granta KM	Doznačeno do 31.12.2024.
Grant 49058	EBRD	Tunel Ivan LOT 2	27. travnja 2022.	9.180	17.954	15.242
Grant 50603	EBRD	Poddionica Putnikovo Brdo - Medakovo	22. svibnja 2023.	12.000	23.470	18.621
Grant 14377	EBRD	Tunel Prenj	27. svibnja 2024.	3.500	6.845	3.725
Grant 11222	EBRD	Tunel Putnikovo Brdo - Medakovo	15. kolovoza 2024.	3.500	6.845	3.452
Ukupno:				28.180	55.114	41.040

29. Finansijski instrumenti

Koeficijent zaduženosti

Uprava Društva prati strukturu izvora financiranja na mjesecnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava Društva uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klase izvora financiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Dugoročne obveze	1.991.111	1.851.881
Kratkoročne obveze	562.794	380.195
Novac i novčani ekvivalenti	(15.051)	(5.734)
Neto dug	2.538.854	2.226.342
Kapital (*)	600.892	585.753
Neto koeficijent zaduženosti (%)	4,23	3,80

(*) Kapital uključuje ukupan kapital i rezerve Društva.

Kategorije finansijskih instrumenata

	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Finansijska imovina		
Krediti i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	35.315	25.805
Finansijske obveze		
Po amortiziranom trošku	2.450.883	1.952.421

Kreditni rizik

Društvo definira svoju maksimalnu izloženost u iznosu potraživanja od kupaca, te ostalih potraživanja. Kreditni rizik se može definirati kao mogućnost da dužnik ne ispunji svoje obveze po ugovorima o poslovnoj suradnji (kupoprodaji), što rezultira finansijskim gubitkom. Kreditnim rizikom se upravlja sukladno važećim politikama, kao i drugim internim spisima.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se kamatne stope promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na izvore sredstava biti promjenjivi tijekom razdoblja. Kamatnim rizikom se upravlja sukladno važećim politikama, kao i drugim internim spisima, od kojih se prije svega ističe politika ugovaranja fiksnih kamatnih stopa. Društvo na dan 31. prosinca 2024. godine ima obveze po kamatonosnim kreditima i/ili zajmovima, što ga izlaže kamatnom riziku.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je potencijalni rizik da društvo neće biti u mogućnosti potpuno i bez odlaganja izvršavati sve obveze po dospijeću. Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti finansijskih sredstava adekvatnim iznosom ugovorenih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih obveza. U cilju održavanja tekuće likvidnosti Društvo ima dostupne kratkoročne i dugoročne linije financiranja kojima Društvo reducira rizik likvidnosti.

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik da će vrijednost finansijskih instrumenata biti promijenjena zbog promjena u tečajevima.

Najveći dio kreditnih obveza je vezan za euro te je po toj osnovi valutni rizik umjeren. Četiri međunarodna kredita, od kojih su dva u dolarima a dva u kuvajtskim dinarima, čine 11,87% ukupnog duga po dugoročnim kreditima.

Na tablici je prikazan efekt smanjenja duga pod utjecajem smanjenja tečaja navedenih valuta.

Kredit	Dug u izvornoj valuti 31/12/2024	Tečaj 31. 12. 2024.	Tečaj 31. 12. 2023.	u 000 KM Efekti povećanja obveza
KWF 794	KWD 9.144.8440	6,0189	5,8149	1.764
KFAED 1012	KWD 11.697.217	6,0189	5,8149	2.328
OFID 1588 P	\$ 40.591.784	1,872683	1,769982	3.375
OFID 12665P	\$ 28.778.365	1,872683	1,769982	2.704
Ukupno:				10.171

Fer vrijednosti finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni;
- Fer vrijednost ostale finansijske imovine i finansijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena, temeljem analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.

30. Transakcije s povezanim pravnim osobama

Društvo je u 100%-tnom vlasništvu Federacije BiH i obavlja aktivnosti od javnog interesa koje su utvrđene Zakonom o cestama, a poslovanje i upravljanje je regulirano propisima kojima je reguliran rad javnih poduzeća. U knjigovodstvenim evidencijama Društva nema transakcija koje bi se mogle klasificirati kao transakcije s povezanim pravnim osobama.

31. Primanja organa upravljanja

Ukupan trošak Društva po osnovu primanja organa upravljanja se može prikazati kako slijedi:

Primanja organa upravljanja	31. 12. 2024. u 000 KM	31. 12. 2023. u 000 KM
Bruto plaće i ostale naknade članovima Uprave	687	618
Naknade članovima Skupštine	2	1
Naknade članovima Nadzornog odbora	103	130
Ukupno primanja organa upravljanja:	792	749

32. Događaji nakon datuma izvješćivanja

Do dana objavljivanja ovih finansijskih izvješća, nisu nastali događaji nakon datuma bilance stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna obznanjivanja u priloženim finansijskim izvješćima, kako se to zahtijeva odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 10 "Događaji nakon izvještajnog razdoblja".

Do datuma revizorskog izvješća značajni događaji koji ne utječu na stavke u finansijskim izvješćima su kako slijedi:

Odlukom Skupštine Društva broj: 1.1-1531/25 od 14. 02. 2025. godine razriješena je dužnosti Nina Džidić zbog prelaska na novu dužnost, a Odlukom broj: 1.1-1531-1/25 je imenovan novi član Slobodan Vukoja.

Dana 28. 04. 2025. godine potpisano je 17 ugovora sa Federalnim ministarstvom financija kojim su obveze po međunarodnim kreditima za glavnici, kamatu i taksu koje su dospjеле tijekom 2024. godine reprogramirane. Federalno ministarstvo financija je izmirilo sve dospjele obveze prema stranim kreditorima. Ukupna vrijednost reprogramiranih obveza je 175.306 tisuća KM.

Pregled reprogramiranih obveza je dat u sljedećoj tabeli:

Ugovor	Aneks broj	Glavnica	Kamata	Taksa	u 000 KM	Ukupno
EBRD 47372	2	13.373	4.502	-	17.875	
EBRD 48999	2	14.027	4.723	-	18.750	
EBRD 49058 A i 49058 B	2	21.483	10.097	601	32.181	
EBRD 50603	2	9.413	4.449	111	13.973	
EIB 24775	2	7.522	4.938	-	12.460	
EIB 31174	2	11.083	8.190	-	19.273	
EIB 38716	3	18.882	483	-	19.365	
EIB 83975	2	-	1.569	-	1.569	
EIB 86971	2	-	467	-	467	
EIB 89502	2	-	6.507	-	6.507	
EIB 91682	1	-	6.679	-	6.679	

Ugovor	Aneks broj	Glavnica	Kamata	Taksa	u 000 KM Ukupno
KFAED 794	2	3.066	1.207	-	4.273
KFAED 1012	2	-	730	-	730
OFID 1588P	2	5.727	2.349	-	8.076
OFID 1589PB	2	1.951	706	-	2.657
OFID 12663PB	2	3.395	1.987	-	5.382
OFID 12665P	2	3.241	1.848	-	5.089
Ukupno:		113.163	61.431	712	175.306

U 2025. godini za navedeni iznos Društvo je izvršilo preknjiženje sa kratkoročnih na dugoročne obveze.

33. Odobrenje finansijskih izvješća

Finansijska izvješća je odobrila i potpisala Uprava Društva 26. veljače 2025. godine.

Odgovorna osoba